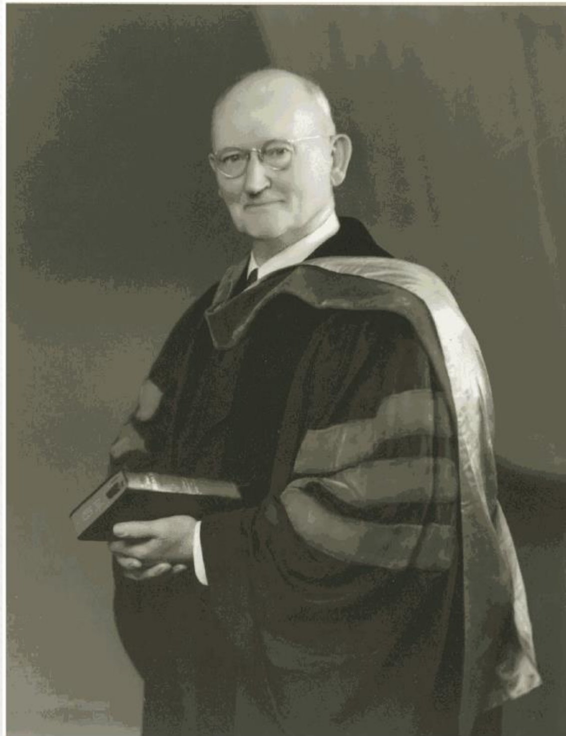
CHARLES TELFORD ERICKSON

(E)Ungjillori

që i kushtoi Jetën Shqipërisë

Dr. Charles Telford Erickson

Lindi në Galesburg, Illinois, ShBA në vitin 1867.

Në vitin 1908 iu bashkua
Bordit Amerikan të Misionarëve të huaj.

Në shtator të atij viti ai erdhi në Shqipëri.

Carrie Earl Erickson, e shoqja, nëna e 5 fëmijëve, Earl, Lois, Paul, Christel dhe Grace qëndroi me të shoqin në Tiranë dhe në Elbasan 1908 - 1912

Nëna e Telfordit, Mary Holmberg, 1861

Babai i Ericksonit, Mathias, burizan rregjimenti në Luftën Civile, viti 1864

Carrie Erickson, para ardhjes në Shqipëri

Familja Erickson në Tiranë, 1908, Lois, Carrie, Paul, Telford dhe Earl

Pali, Djali i Telfordit, i lindur më 4 korrik 1904 erdhi në Shqipëri kur ishte 4 vjec

KUSH ËSHTË CHARLES TELFORD ERICKSON?

1867 - I lindur në Galesburg, Illinois, **Misioner, Dijetar, Diplomat, dhe shkrimtar**, i cili kaloi afro **30 vjet në Shqipëri (1908-1937)**
1908 – 1912 Drejtor i Bordit Amerikan të Misioneve të huaja **në Tiranë dhe Elbasan**.
1912 – E Deportojne me force forcat ushtarake pushtuese serbe
1919 - **Delegat Nderi i Shqipërisë në Konferencën e Paqes në Paris emëruar** nga Federata Pan-Shqiptare e Amerikës VATRA.
1920-1921 – Komisioner i posaçëm për Shqipërinë në Shtetet e Bashkuara;
1922-1923 - Asistent i stafit Amerikan të Legatës në Tiranë, Shqipëri;
1924 – I porositur nga qeveria shqiptare, e Ahmet Zogut për të ngritur **"Shkollën Shqiptare-Amerikane të Bujqësisë"** - Kavajë – Durrës e cila operon edhe sot si dhe **Shkollat e Vajzave në Tiranë dhe Kavajë**.
1931 – Dekorohet me titullin **"Kalorës i Medaljes së Artë të Skënderbeut"** nga Mbreti Zog.
1937 - Mori pjesë në festimin e njëzet e pesë vjetorit të Pavarësisë së Shqipërisë **i ftuar nderi i Mbretit Zog**.

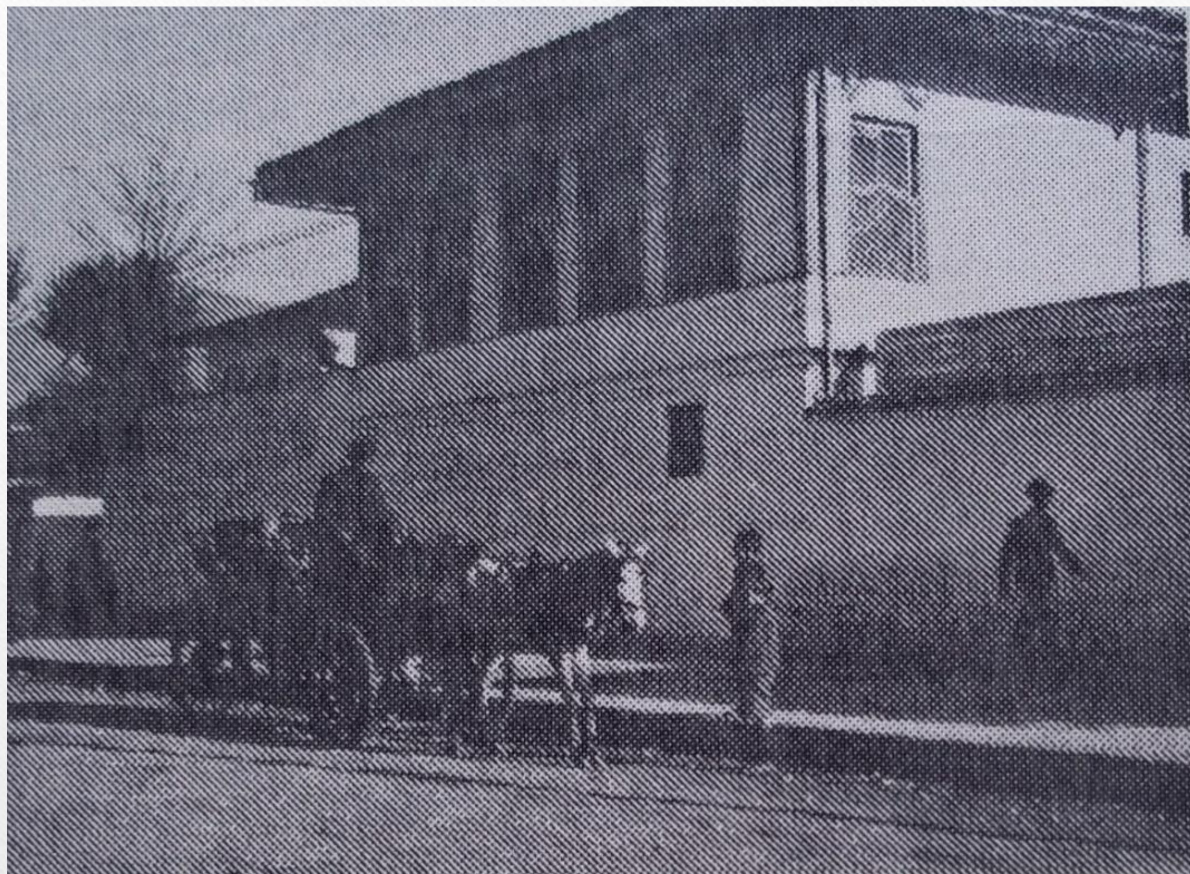
1945 – Perfaqesues i vetëm shqiptar i Federatës Pan Shqiptare Vatra të Amerikës në **Konferencën e Kombeve të Bashkuara** në San Francisko, Kaliforni.
1945 - 1963 - Shkruan vazhdimisht, letra dhe artikuj për Shqipërinë dhe ia drejton Departamentit të Shtetit, Presidentëve të SHBA, VOA, dhe shtypit amerikan.
Ka lënë pesë vepra të pabotuara - te botuara tani me ne shqip nen titullin Shqiptaret - Enigma e Ballkanit. **Aty bëjne pjesë:**
Mbretëria e Vogël, Po më Tej? Dy Volume

Njeriu I vogël dhe Kozmosi

Unë Protestoj!

Përse Shqipëria duhet të Vendoset nën një Mandat Amerikan?

Ai vdiq në vitin 1966 pasi kishte jetuar nëntëdhjetë e nëntë vjet.

Shtëpia ku jetuan Ericksonët, në Rrugën e Dibres, Tiranë, 1908-1909

Foto e Elbasanit marrë në vitin 1908 nga vetë Ericksoni

- **Në Elbasan, Ericksoni u takua me patriotë të mëdhenj si Aqif Pasha, Lef Nosi, Luigj Gurakuqi, Kristo Dako, etj.**
- **Ai hapi një shkollë për djem e cila u mbyll menjëherë prej xhon turqve.**
- **Me 24 Tetor 1910, turqit e arrestuan dhe e internuan ne Manastir.**

Në vitet ‘20, Ericksoni hapi dy shkolla për vajza, një në Tiranë dhe një Kavajë

Shkolla Shqiptaro – Amerikane e vajzave, Kavaje

Ch.T.Erickson në moshën 66 vjecare

Foto e Bashkisë së Tiranës, të cilën Ericksoni e përdorte si kartolinë personale

Medalja Kalorësi i Skënderbeut

Urdhëri Kalorësi i Skënderbeut u formua në vitin 1925 dhe iu akordohet shqiptarëve dhe të huajve për merita të shquara në shërbmin ndaj kombit shqiptar.

Mbreti Zog e dekoroi Ericksonin me këtë urdhër me datën 4 gusht 1931

C T Erickson me nipin,
Paul Telford Erickson, Jr. viti 1958

Mik nderi i Mbretit Zog

Erickson në Tiranë, mik nderi i Mbretit Zog në festimet e 25 vjetorit të Shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë, 28 nëndor, 1937

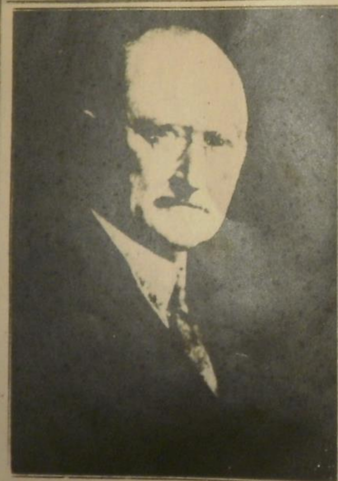
Erickson me zonjën e tij të dytë, Alice Erickson

THE HARTFORD DAILY COURANT: SUNDAY, JANUARY 29, 1928.

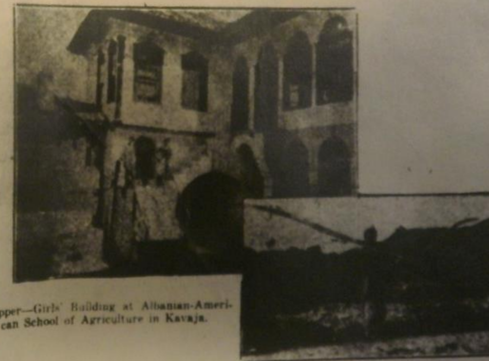
HARTFORD MISSIONARY TURNS PATRI[...]

C. T. Erickson, Former Local Minister, Once Persecuted by the Turks, Founds School of Agriculture in Albania, Which He Helped Make Free

By Isabel Foster

C. Telford Erickson, pastor of the Wethersfield Avenue Congregational Church, 1904 to 1908.

Upper—Girls' Building at Albanian-American School of Agriculture in Kavaja.

Lower—Boy with a Native Plough Made from a Crooked Stick.

"The Hartford Daily Courant": 29 Janar, 1928. Erisksoni hap Shkollën Shqiptaro Amerikane të Bujqësisë, në Kavajë, 1926 – 1939

Charles Telford Erickson - foto zyrtare

Ch. T. Erickson në shtëpinë e tij në Kaliforni, viti 1960.
Në sfond Medalja e Skënderbeut akorduar nga Mbreti Zog

Erickson me të shoqen, Alice, nusen e djalit, Paulit, Doris, djalin Paul dhe Gracen e bija e lindur ne internim në Manastir, 19 gusht, 1919. Foto e vitit 1945

President Wilson in Paris Peace Conference, 1919

“There are not the "interests" in question, but the very rights of the peoples, whose rulers have never taken into account their requirements” .

“I refuse to admit that since the United States government was not party to that treaty, (Meaning the Secret Treaty of London) have actually been entirely unknown of the decision taken in it”.

“New circumstances have transformed it into a piece of worthless paper".

Paris April 24, 1919

His Excellency Woodrow Wilson
President of the United States

Sir,
Will you permit us, representatives of a small nation that has always esteemed honour and courage and justice as supreme virtues, to express to you our profound gratitude for the noble sentiments to which you have given such forcible expression today? We read in them our Proclamation of Freedom, just as the black race of your country read theirs in the Proclamation of your revered predecessor, Abraham Lincoln.

Knowing perhaps better than you did, how deep-rooted are the principles of Imperialism in Europe, how unyielding its selfishness, we have feared greatly that you and your colleagues would be forced in spite of all you could do, to surrender, or at least do compromise the principles for which America entered the war, and that Albania would become once more the victim for sacrifices as she has often been in the past. Your statement of this morning removes the last vestige of that fear.

Continues...

Now, we know that our cause is lost only when yours is - for the two are one - and that will be when God fails, which is NEVER.

You have shown yourself this morning, Mr President, the worthy chief of the great and noble people which you represent. In your statement they will discern a message to them as well, a call to high and holy duty, and, if need be, to courageous action that will vindicate America's moral leadership in this dangerous and crucial hour.

Receive, Mr President, our profound gratitude and respect.

We are, Sir,
Your most humble and obedient servants.

Mehmet Konica
Dr.M.Tourtoulis
C.Telford Erickson
Albanian Delegation to the Peace Conference.

Paris, April 25, 1919

My dear Sirs,

May I not in the midst of a busy day, tell you how deeply I have been gratified by your letter of the twenty fourth of April and how deeply interested I am to see the principles of a true Peace carried out with the greatest fidelity.

In unavoidable haste,

Sincerely yours

Woodrow Wilson

The Delegate of VATRA in San Francisco

"We see unnecessary to explain to our readers who is Dr. Ch. T. Erikson, who represents Vatra in the United Nations Conference in San Francisco.
It is sufficient to recall that Dr. Erikson has more than 35 years that works for the Albanian people.
His actions in San Francisco will be published in full report when the time comes."

DIELLI , 19 May 1945

The Delegate of VATRA in San Francisco

"We see unnecessary to explain to our readers who is Dr. Ch. T. Erikson, who represents Vatra in the United Nations Conference in San Francisco.
It is sufficient to recall that Dr. Erikson has more than 35 years that works for the Albanian people.
His actions in San Francisco will be published in full report when the time comes."

DIELLI , 19 May 1945

The telegram that Dr . Erickson addressed to President Harry Truman

President Harry Truman
The White House
Washington D.C.

Twenty-five years ago, President Wilson sent this cablegram to Lloyd George, Clemenceau, and Frank Polk at the Peace Conference in Paris:

"Neither I, nor the American people will never agree that the Albanian people, who two thousand years has fought for its freedom be sacrificed for the sake of political ambitions of its neighbours."

He saved Albania from the division and destruction. Today the danger is great and I again ask you to help in the name of justice and humanity.

C. Telford Erickson

Delegate of the Pan Albanian Federation VATRA
Manx Hotel. 13 May, 1945

DIELLI

National Albanian Newspaper. Established 1909. Owned and published by the Albanian Federation, "Vatra" (The Hearth) — And Devoted to the Political Education and the Intellectual and Ethical Advancement of the Albanian People

NO. 5671 | BOSTON, MASS., SATURDAY, MAY 19, 1945 | VOL. XXXVIII—38th YEAR

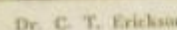
ERICKSON I BEN APEL TRUMAN

I KUJTON QENDRIMIN E WILSON-IT MI SHQIPERINE NE LUFTEN E PARE

CHEKREZI KUNDER GJENERAL HOXHES

HETH GURIN DHE FSHEH DOREN PESHTYN EDHE PASTAJ E LEPIN

Ne gazeten "Liria" me date 11 te Majit Chekrezi mundohet t' i lepinje te gjitha jarget dhe kelbazet qe ka hedhur me pare kunder Guvernes se Tiranes dyke thene se ka qene "mbrojtes dhe dashamire te Qeverise se Popullit qe kryeson Gjeneral Enver Hoxha, pa nonje kondite te hapur ose te fshehte, pa nonje rezerve te mbyllur ose te ..."

Dr. C. T. Erickson

DELEGATI I VATRES NE SAN FRANCISCO

E quajme te teper t' u themi kendonjesve t' ane se cili eshte Dr. C. T. Erickson, i cili perfaqeson Vatre ne Konferencen e Kombere te Bashkuara ne San Francisco. Miafton te kujtojme se Dr. Erickson ka me shume se 35 vjet qe punon per popullin Shqiptar.

Veprimet e tij ne San Francisco do t' i botojme ne nje raport te plotte kur te vije koha.

Me rastin e emerimit tij prej Vatres per ne Konferencen e San Francisco, Dr. Erickson i dergoi Presidentit Truman telegramin qe pason:

The President, White House,
Washington, D. C.

Twenty five years ago President Wilson sent this cablegram to Messrs. Lloyd George, Clemenceau, Frank Polk Paris Peace Conference quote: "I will never consent, nor will the American people consent, that the Albanian nation who have struggled two thousand years for their liberty shall be sacrificed to the political ambitions of their neighbors," end quote. It saved Albania from partition and extinction. Today the danger is again grave and I beg you to befriend her in the name of justice and humanity.

C. Telford Erickson,
Delegate Pan Albanian Federation of America
Hotel Manx.

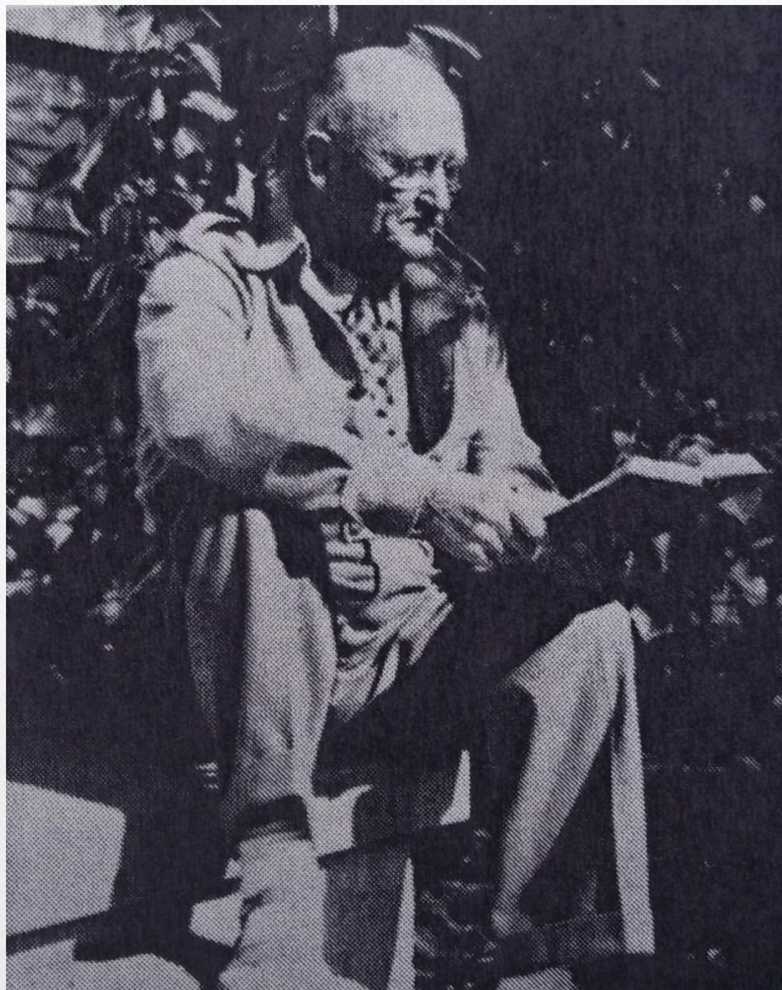
LAJME TE BOTES

GUVERNA E TIRANES HAP DEGA TE BANKES KOMBETARE NE GJINOKASTER DHE NE SARANDE

Gazeta DIELLI, 19 Maj, 1945

Charles Telford Erickson në moshën 96 vjecare
me Medaljen e Skenderbeut në qafë

Erickson në vitin e tij të fundit të jetës në Clermont, California

Grace Elizabeth Johnson – Erickson, lindur më 19 gusht 1911 në Manastir në kohën kur e gjitha familja ishte e internuar prej turqve. Ajo vdiq më 15 korrik 2014 në Boston.

Takim me Grace Johnson Ercikson, e bija e Ch T. Ericksonit, e lindur me datën 19 gusht 1911 ne Manastir ndërsa familja ishte e internuar prej otomanevë nga Elbasani ku qendronin si misionar. Kjo është një foto me Gracin me 26 Mars 2014 kur ishte 103 vjece ne azilin e pleqeve ne Boston.

Mal Berisha
CHARLES TELFORD ERICKSON
CHARLES TELFORD ERICKSON
Mal Berisha

THENJE TE C. T. ERICKSON PER SHQIPTARET

Shqiptarët janë të vjetër në histori,
të thekur në zgjuarsi,
të heshtur dhe të qetë në tragjedi,
të durueshëm ndaj shkulmës së rrëmbyeshme të jetës.

Vezir i Madh në Stamboll apo bari i thjeshtë në vetminë e maleve të Pindit,
për arsye të përcaktuara qartë, shqiptari është një aristrokrat,
një njeri i lirë, një fisnik në sjellje dhe virtyte.
Historia e tij është në harmoni të ngushtë me karakterin dhe pamjen e vendit të tij.

Ch. T. Erickson

THENJE TE Ch. T. ERICKSON PER SHQIPTARET

“Populli shqiptar i ka përshkuar shekujt duke punuar si trim dhe i talentuar; ai kapi lartësitë e Republikës Greke, ato të Mbretit të Persisë dhe të Babilonit.
Me ndihmën e Princeshës së Maqedonisë, ata i dhanë fund pushtetit të Romës, hoqën qafe mizoritë e Tarantinit,
frenuan për një farë kohe në emër të krishtërimit përparimin e shpejtë të islamit.
Ata mbrojtën fronin e Mbretit të Siçilisë,
ngritën atë të Greqisë, dhe përsëri atyre kurrë nuk iu dha mirënjohje për atë që i dhanë historisë.

THENJE TE Ch. T. ERICKSON PER SHQIPTARET

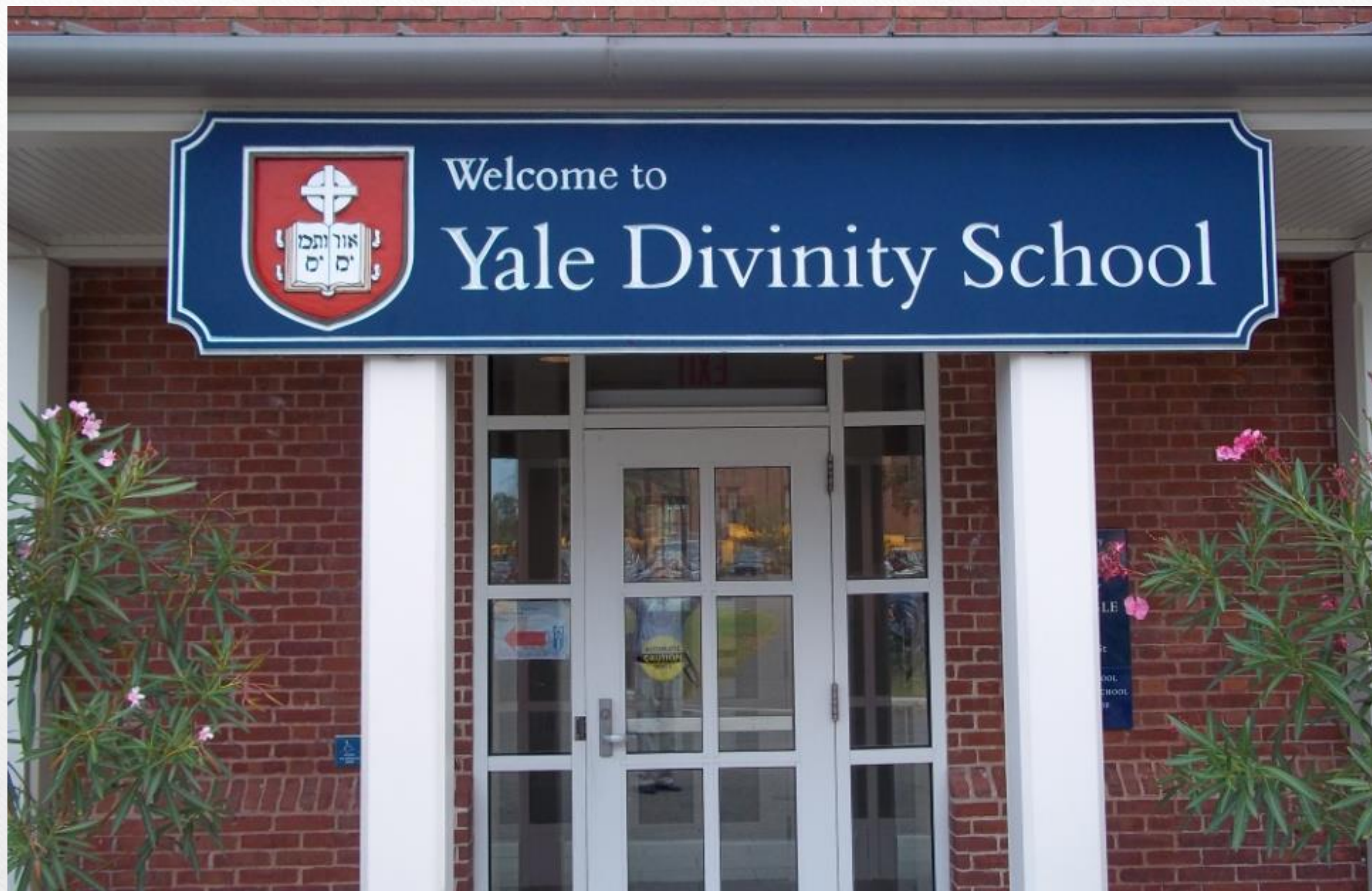
Rraca të tjera kanë lindur, kanë ndjekur rrjedhën e tyre,
janë rritur dhe kanë vdekur.

Ndërsa ky popull e ka bërë jetën e vet në mënyrën e tij të thjeshtë duke mbijetuar njësoj si shkatërrimin e jetës, si valët mbytëse të pushtimeve të huaja si propogandën e padrejtë të politikës evropiane ndaj tyre".

Prandaj ka çdo arësye për të ardhur në përfundimin se shqiptarët jo vetëm ishin të parët prej popujve evropjanë që e pranuan Ungjillin por edhe që e shpërndanë të vërtetën e dritës ungjillore nëpër tërë Perandorinë Romake deri në kohën kur më i shquari i rracës së tyre, Konstandini i Madh, si Perandor, e bëri atë fenë zyrtare të Perandorisë dhe e zevendësoi me Kryqin, simbolin e zotërave të tyre paganë.

Pamje e brendshme e konviktit të nxënësve te shkolles se Ericksonit ne Kavaje.

Biblioteka ku ruhet fondi i librave të Ericksonit për Shqipërinë, New Haven

ALBANIAN

SKËNDERBEG

Ti dorën nuk e zgjate drejt skeptrit njollagjak,
As i trishtë nuk kërkove të shprishurën kurorë,
Përballë i dole që vetë të merrje hak,
ndaj atij tirani djemrrëmbyes e idhnak,
Që dheun tënd kishte shtënë në dorë.

I flake tej nderet e pafundme imperiale,
Dhe lavdinë ndër vite të fituar,
të mbroje folenë e vendit tënd, trazuar,
Si shqipe-shqiptare gjokszbuluar,
Prej morisë së pafund të shigjetave, i sulmuar.

U zhveshe nga një fe që të kishte ndarë,
Nga shtëpia, babai, nëna dhe altari,
Dhe varrose një dashuri,
Tinëzare, por të bukur, tretur, ëmbëlsi,
Për at' dhe, fe e truall që t'la i pari.

Si dikur Zoti yt, drejt vdekjes t'i shkove,
Ndërsa bota krejt e qetë të kundronte,
Pa luajtur qoftë dhe gishtin për shpëtim,
Pa rrahur një herë duart për tëndin guxim,
Kur kombit tënd si shi gjaku i kullonte.

Shpirt martir, eja prapë dhe hakmerru!
Nga pluhuri ngrije atë flamur, në lartësi!
Bëhu edhe një herë për ne, frymëzim,
Për kryqin e ndritur deri në amshim,
Dhe pamjes së largët të Lirisë, silli përjetësi!

Faleminderit, i dashur Erickson!

Ai erdhi në Shqipëri si misionar, u kthye në edukator, u transformua në politikan, punoi dhe veproi si diplomat, kërkoi fushave të naftës si inxhinier, shkroi si historian, meditoi si filozof, frymëzoi si patriot dhe…iku si njeriu më i dashur i Shqipërisë.

Faleminderit, i dashur Erickson!
Mal Berisha – Prishtine 25 Tetor 2016

Faleminderit!
Thank You